

Stockholms kommun
kcskola@stockholm.se

2020-04-17
Dnr 2019:2548

Beslut

efter kvalitetsgranskning av betygssättning i
engelska i årskurs 6 vid Eriksdalsskolan i
Stockholms kommun

Inledning

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tidigare granskningen som redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter. Uppföljningstiden kan komma att förlängas ytterligare om förutsättningarna förändras. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Granskningen

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av betygssättning i engelska i grundskolans årskurs 6. Syftet är att granska kvaliteten i betygssättningsprocessen i ämnet engelska i årskurs 6 med fokus på lärarnas arbete. Kvaliteten bedöms utifrån i vilken utsträckning lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper, baserat på ett brett och varierat underlag.

De övergripande frågeställningarna är:

- 1. I vilken utsträckning fångar läraren ett brett och varierat underlag som grund för betygssättning av elevens kunskaper?**
- 2. I vilken utsträckning gör läraren en allsidig utvärdering av elevens kunskaper vid betygssättning?**

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 2.

Granskningen genomförs i 30 utvalda verksamheter, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Eriksdalsskolan, i Stockholm med Stockholms kommun som huvudman ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte Eriksdalsskolan den 30 januari 2020. Besöket genomfördes av utredare Charlotte Lindmanner Sultan och Anna Alm. Skolinspektionen har tagit del av dokumentation från skolan och genomfört intervjuer med elever i årskurs 6, lärare som undervisar i engelska och rektorn.

Beslut:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning fångar läraren ett brett och varierat underlag som grund för betygssättning?

Skolinspektionen bedömer att lärarna fångar ett brett och varierat underlag som grund för betygssättning.

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom det granskade området fungerar väl.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning gör läraren en allsidig bedömning av elevernas kunskaper vid betygssättning?

Skolinspektionen bedömer att lärarnas utvärdering av elevernas kunskaper i huvudsak är allsidig.

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område.

- Rektorn behöver försäkra sig om att lärarna samarbetar i större omfattning kring bedömning av elevuppgifter utöver det nationella provet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2020-10-16 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, box 156, 221 00 Lund Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2019:2548) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning fångar läraren ett brett och varierat underlag som grund för betygssättning?

Inom detta område granskas i vilken utsträckning lärarna arbetar för att fånga ett brett och varierat underlag i undervisningen, vilket förhåller sig till ämnets syfte, centrala innehåll och kunskapskrav såväl som till den undervisning som har bedrivits. Vidare granskas hur läraren systematiserar sina bedömningsunderlag samt i vilken omfattning läraren utvärderar dessa.

Skolinspektionen bedömer att lärarna fångar ett brett och varierat underlag som grund för betygssättning.

Skolinspektionens granskning visar att lärare utgår från styrdokumentet när de planerar undervisningen och att de planerar in när bedömningstillfällen ska genomföras. Granskningen visar också att lärarna återkommande genomför bedömningstillfällen och att eleverna får visa sina kunskaper inom samtliga förmågor och på olika sätt. Granskningen visar slutligen att lärarna använder olika former av dokumentation på ett samlat och systematiskt sätt och att de utvärderar sina bedömningsunderlag för att försäkra sig om att eleverna får visa sina kunskaper.

Granskningen visar att lärare utgår från styrdokumentet när de planerar undervisningen och att de planerar in när bedömningstillfällen ska genomföras. Lärare berättar att de, när de gör sin planering för undervisningen, utgår från förmågorna och kunskapskraven så att de får med dem i undervisningsmomenten. En lärare berättar att lektionsstrukturen är kopplad till kunskapskraven och att eleverna vet vilka mål de ska jobba med vid de olika tillfällena. Av inkommen pedagogisk planering framgår att eleverna fortlöpande får träna de olika förmågorna skriva, läsa, tala och höra och att de arbetar mot de kunskapskrav som finns angivna i ämnesmatrisen. Det framgår även att lärare utgår från ämnets syfte och centrala innehåll. Lärare säger att de använder ett gemensamt läroboksmaterial som täcker in alla ämnets delar, även grammatiken. En lärare berättar att arbetsboken är uppbyggd så att den tar upp alla förmågorna i övningarna som finns där. Eftersom hen vill att alla förmågor ska vara med på varje lektion, stämmer hen också regelbundet av vilka förmågor som kom med. Hen berättar vidare att hen prövar elevernas kunskaper i att tala, läsa, skriva och höra och att de i de sammanhangen även pratar om engelsktalande länder och kommer in på exempelvis Halloween. Eleverna säger att de vet vad de ska lära sig när läraren skriver upp målen för lektionen på tavlan, exempelvis att de ska läsa eller tala. Några elever säger att läraren ibland talar om ämnets syfte men ingen av de intervjuade eleverna har hört läraren tala

om ämnets centrala innehåll. De berättar dock att läraren, ofta vid betygssamtal, går igenom kunskapskraven med dem och berättar vad de kan förbättra och vad de behöver uppnå för att få ett högre betyg. Rektorn uppger att hen har insikt i lärarnas planeringar genom biträdande rektorn som i sin tur har en dialog med skolans förstelärare i engelska. Rektorn säger också att lärarlaget i engelska är självgående och att hen bidrar till lärarnas arbete genom att ge möjligheter för lärare att vara två i undervisningen. Lärare berättar att de utifrån bokens upplägg gemensamt planerar in, vecka för vecka, förutbestämda bedömningstillfällen i ett Exceldokument. Dessa bedömningstillfällen avser kapitel- och grammatiktester. I årskurs 6 är läromedlets tester utformade så att bedömningstillfällena liknar de som finns på Skolverkets bedömningsportal eller det nationella provet. Utöver dessa bedömningstillfällen planerar lärarna in tester från Skolverkets bedömningsportal, kartläggningsmaterial och diagnostiska prov där de mäter elevernas kunskaper. Lärare berättar att de på konferenstid har diskuterat och planerat in regelbundna bedömningstillfällen och att de under lektionstid löpande genomför bedömningar av elevernas kunskaper. I samundervisningen diskuterar de hur de vid behov ska kunna hjälpa eleverna i dessa situationer så att de kan visa sina kunskaper.

Granskningen visar att lärarna återkommande genomför bedömningstillfällen som ger ett brett underlag att bedöma elevernas kunskaper på och låter eleverna visa sina kunskaper på olika sätt. Lärare menar att eftersom de utgår från samtliga förmågor och ser till att förmågorna finns med i undervisningen på alla lektioner så får de ett brett underlag för bedömning. De berättar vidare att eleverna återkommande får visa sina kunskaper exempelvis genom läxförhör, inlämningar och kortare skrivningar. De säger också att eleverna får visa sin skriftliga förmåga genom att skriva både kortare och längre texter och i årskurs 6 har de en skrivuppgift varje vecka. Lärare berättar vidare att de, när det gäller den skriftliga förmågan, låtit eleverna visa sina kunskaper genom att exempelvis skriva prov, författa serier och skriva små barnböcker på engelska inom ett temaarbete med ämnet bild. Lärare säger att eleverna får välja texter och talat språk av enkel karaktär från olika medier och använda det i egen produktion när de jobbar med en text på en webbsida på internet med tillhörande uppgifter. Lärare berättar att de låter eleverna visa sina kunskaper i den muntliga förmågan när de exempelvis arbetar tillsammans med en text, spelar in sig själva, gör poddar och pjäser. Vidare säger lärare att eleverna visar sina muntliga kunskaper när de får sitta i små grupper och samtala, men att den muntliga förmågan är svårast att fånga eftersom tiden knappt räcker till för lärarna att hinna göra bedömningar på. När det inte finns ett underlag för bedömningen, exempelvis om eleven är ny, så gör läraren först ett diagnostiskt prov och övningar kopplade till kunskapsmomenten för att kunna bedöma vad eleven kan. Rektorn uppger att ett läromedel inte täcker in alla kunskapskrav och att det är utifrån gruppens behov som lärarna väljer att jobba med vissa bedömningsuppgifter. Inkommen pedagogisk planering bekräftar att lärarna bedömer elevernas prestationer kontinuerligt genom talövningar, skrivträning samt läs- och hörförståelsetester med tillhörande frågor. Planeringen visar även

att eleverna får visa sina kunskaper när de arbetar enskilt, i par och i helklass. Eleverna säger att de vet att de blir bedömda hela tiden av lärarna eftersom lärarna berättar det för dem. Eleverna berättar att de arbetar med olika områden som i sin tur innefattar uppgifter som tränar förmågorna läsa, skriva, lyssna och tala och att de uppgifter de arbetar med, är gjorda så att de passar olika elever. Eleverna berättar vidare att de också får visa sina kunskaper återkommande och på olika sätt när de får arbeta i arbetsboken exempelvis genom att översätta texter, svara på frågor om texter, göra glos-tester samt skriva och dramatisera dialoger, ha oförberedda prov och göra *listening tests*.

Granskningen visar att lärarna använder olika former av dokumentation på ett samlat och systematiskt sätt. Lärare uppger att de samlar in elevernas skrivna texter, deras hör- och läsförståelser vilka utgår från Skolverkets bedömningsportal. Lärare berättar också att de gör egna anteckningar om allt som eleven gör. Anteckningarna består av formuleringar om hur eleven uppfyller kunskapskraven och om eleven behöver mer stöttning. Exempelvis kan det vara noteringar om elevens skriftliga förmåga, om vilka strategier eleven använder när hen skriver eller om det finns störande språkliga fel. Lärare säger att de även försöker fånga det som eleven visar vid andra tillfällen än just i undervisningen, exempelvis det de ser och hör ute i korridoren. Två gånger om året gör lärarna samlade anteckningar om vad eleven gjort bra och vad hen kan utveckla. Lärarna dokumenterar sina anteckningar om elevernas prestationer i ett Exceldokument och i skolans digitala verktyg där det även finns matriser. I skolans digitala verktyg sparar de också elevtexterna. Lärare berättar att eleverna i årskurs 4 får egna pärmar för dokumentation med matriser som de fyller i. Eleverna säger att de vet när läraren gör bedömningar eftersom hen antecknar på ett papper när de redovisar för läraren. Rektorn uppger slutligen att lärarna ständigt utvärderar hur de gör en bra bedömningsdokumentation och att den analys de gör vid utvärderingen av bedömningsunderlagen, kan leda till att lärarna bestämmer om de behöver komplettera med annat material.

Granskningen visar vidare att lärarna regelbundet utvärderar sina bedömningsunderlag och att de arbetar medvetet med olika metoder för att säkerställa att alla elever har fått möjlighet att visa sina kunskaper i förhållande till kunskapskraven. Lärare uppger att de utvärderar bedömningsunderlaget löpande och om de upptäcker att eleverna av något skäl inte fått möjlighet att visa sina kunskaper fullt ut, förändrar de bedömningsuppgiften som ska bedömas. De säger också att de förändrar bedömningsuppgiften utifrån vad eleven behöver för att kunna visa sina kunskaper genom att ha en plan A och en plan B med olika bedömningsuppgifter. Det kan även vara så att eleven behöver mer tid till att slutföra sin uppgift för att kunna visa sina kunskaper. En lärare säger att elever som inte vågar prata eller visar så mycket på lektionerna är svårbedömda. Läraren berättar att hen gör uppgifter som liknar nationella provet i slutet av terminen för att se om betygssättningen för dessa elever håller. Läraren säger vidare att när eleven är svårbedömd,

utifrån att hen visar en varierad kunskapsprofil, så kan eleven få visa sina kunskaper på flera sätt. Läraren berättar också att om eleven exempelvis är mycket frånvarande kan det vara svårt att få en fullständig kunskapsprofil och det är genom att skraddarsy uppgifter till eleven som hen kan komma långt i sin bedömning av eleven. Skolans förstelärare uppger som kommentar till sin inskickade planering att ett arbetsmoment som eleverna fått göra inneburit att eleverna skulle göra ett skriftligt underlag för att sedan lämna in det för bedömning och hen att vid utvärderingen av detta underlag kunde konstatera att det förhöll sig väl till kunskapskraven. Lärare säger att de diskuterar på skolnivå (inte speciellt för engelska) hur de ska göra för att höja pojkarnas resultat och att de planerar uppgifter som ska passa alla elever. Lärare berättar också att de granskat texternas innehåll så att de inte ensidigt behandlar ett ämne såsom bilar och att de i sin utvärdering av bedömningsunderlagen inte upptäckt att något av det särskilt passat flickor eller pojkar bättre.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning gör läraren en allsidig bedömning av elevens kunskaper vid betygssättning?

Inom detta område granskas om läraren allsidigt utvärderar alla tillgängliga bedömningsunderlag vid betygssättningen samt om läraren värderar tillförlitligheten och giltigheten i dessa. Vidare granskas hur lärarna samarbetar och samverkar för att utveckla en samsyn kring bedömning och betygssättning. I detta avseende granskas bland annat tillämpningen av såväl sam- som medbedömning av såväl elevernas nationella prov som andra bedömningsuppgifter eleverna gjort.

Skolinspektionen bedömer att lärarnas utvärdering av elevernas kunskaper i huvudsak är allsidig.

Granskningen visar att lärarna använder sig av de bedömningsunderlag som finns tillgängliga vid betygssättning samt att de värderar både bedömningsunderlagens tillförlitlighet och giltighet. Granskningen visar också att lärarna använder stöd för sin bedömning samt olika bedömningsmetoder när de bedömer elevernas kunskaper. Granskningen visar vidare att lärarna ser lika på hur kunskapskraven och förmågorna ska viktas och tillämpas vid betygssättningen och att de använder strategier för att undvika att färgas av vem eleven är. Granskningen visar också att lärare reflekterar över om eleverna betygssätts på samma grunder och om bedömning och betygssättning påverkas av elevernas könstillhörighet. Granskningen visar även att lärarna har ett visst samarbete kring tolkning av styrdokument samt vid konstruktion av bedömningsuppgifter. Granskningen visar slutligen att lärarna sambedömer de nationella proven och diskuterar det samlade underlaget inför

betygssättning för en elev men att de inte med regelbundenhet har diskussioner om bedömningen av enskilda elevuppgifter.

Granskningen visar att lärarna använder sig av de bedömningsunderlag som finns tillgängliga inför betygssättning. Rektorn uppger att lärarna använder de bedömningsunderlag som finns i skolplattformen och det som kommer fram i mitterninskonferenserna inför det att de ska göra sina bedömningar. Lärare berättar att de exempelvis använder resultat från nationella prov, bedömningsportalens tester, kapiteltester och läs- och hörförståelser, skrivna texter, sina egna anteckningar från muntliga moment såsom debatt och dramatiseringar, samt bedömningsmatriser när de ska sätta betyg. En lärare berättar att hen prövade eleverna mot varje kunskapskrav och att hen sedan hade underlag för alla kunskapskrav när hen satte betyg. Lärare säger att de även har tillgång till gamla texter som eleverna producerat och att de också använder sådant underlag som eleven visat vid andra tillfällen, exempelvis under lektioner i andra ämnen då eleven fått möjlighet att använda engelska när hen läser, talar och skriver.

Granskningen visar att lärarna värderar bedömningsunderlagets tillförlitlighet och giltighet. Lärare uppger att de för att få en så rättvisande bild av elevernas kunskaper som möjligt, testar elevernas kunskaper flera gånger mot samma mål så att eleven får flera chanser att visa sina kunskaper. Dessutom sambedömer de nationella provet. Lärare berättar också att om tiden inte räcker till eller om eleven har missförstått uppgiften så utökar läraren tiden för eleven och stöttar hen muntligt så att hen ska klara det. Lärare berättar att de inte låter eleverna göra hemuppgifter eller grupparbeten i årskurs 6 för de är svårare att bedöma rättvist. Om eleverna samarbetar och gör teater ser läraren det mer som en övning än ett bedömningstillfälle. Eleverna säger att om de inte klarar ett kunskapskrav så kan de få extra hjälp att försöka visa det på nytt. De berättar också att läraren inte säger att något underlag väger tyngre vid bedömning än något annat men att läraren ibland kan säga att en uppgift är väldigt viktig. Lärare säger att det spelar roll inför betygssättningen när i tid eleven visat sina kunskaper. Lärare berättar att det nationella provet spelar stor roll vid betygssättningen, särskilt den muntliga delen, men att det muntliga nationella provet, som kommer tidigt på hösten, behöver kompletteras med ytterligare ett muntligt test när tiden för betygssättning närmar sig eftersom eleven under våren fortsätter att träna och utvecklas. Därför blir den muntliga delen så viktig säger de och eleverna förbereds redan i 5:an på detta kunskapskrav. Lärare säger att de även tar hänsyn till bedömningsunderlag som varierar över tid och att de oftast låter resultatet på det nationella provet vara vägledande för betyget. Lärare berättar att de sparar sådant material som eleven gjort i årskurserna 4 och 5, men det eleverna gjort senast får större betydelse eftersom de utvecklas mycket under tiden. Men huruvida de går tillbaka och ser till material som eleven gjort tidigare är beroende av vilken uppgift det är de vill se närmre på. Eleverna uppger att lärarna inte sagt så mycket om vilken roll det nationella provet har för betyget eller pratat om hur de ska använda resultaten.

Granskningen visar att det finns ett utvecklat arbetssätt där lärarna använder stöd för sin bedömning. Lärare berättar att de som stöd för sin bedömning använder diagnoser från Skolportalen, Skolverkets allmänna råd, nationella prov och tester från läroboken. De säger att de gör att säkerställa att de gjort rätt bedömning, både summativt och formativt, har en dialog med varandra och läser exempeltexter tillsammans från nationella proven för att se vilken nivå Skolverket tycker de ska ha. Lärare uppger att de även använder ämnesmatriser, som finns i skolans digitala verktyg som stöd vid bedömning. En lärare säger att hen även använder en kollega som stöd, framförallt när de kan vara två lärare i klassrummet och kan stämma av några minuter efter lektionen kring bedömningen av elevernas prestationer. Eleverna berättar att läraren sagt hur de bedömts i förhållande till de olika kunskapskraven och att läraren då delar upp bedömningen utifrån de olika förmågorna. De säger också att de tittar på skolans digitala verktyg för att se hur de ligger till. Några elever berättar att lärarna använder Skolverkets bedömningsunderlag och att de berättar varför eleverna får göra dem och hur de använder dem vid bedömning. Eleverna säger att de tror att detta haft betydelse när läraren har satt betyg.

Granskningen visar att lärarna har flera strategier för att göra likvärdiga bedömningar. Lärare säger att en allsidig bedömning innebär att ha med alla förmågor vid bedömningstillfällena och de säger även att de har fått in underlag för allt eftersom de testar förmågorna och kunskapskraven flera gånger. Vidare berättar lärare att de, när de bedömer, utgår från ämnesmatriser kring olika moment i vilka flera kunskapskrav ingår och att de vid betygssättningen viktar kunskapskraven. Exempelvis kan det vara att ett mer omfattande moment som eleven gjort väger tyngre, och då brukar lärare se till att det får stor betydelse i betygssättningen. En lärare säger att hen, för att få in en allsidig utvärdering, försöker väga in alla förmågor och att inget undervisningsmoment väger tyngre än något annat. Lärare berättar också att och om det skiljer mycket mellan resultaten på läs- och hörförståelser viktas kunskapskraven. En tredje lärare säger att hen följer elevens utveckling inom alla förmågor och ständigt gör avstämningar för att få en allsidig bedömning av elevernas kunskaper. Lärare berättar att det kan finnas svårigheter vid bedömning om eleven är frånvarande eller har en funktionsvariation. Därför behöver elever som exempelvis har anpassningar även få öva på uppgifter som ligger utanför deras anpassningar, så att elevernas kunskaper blir bedömda mot kunskapskraven och därmed likvärdigt bedömda vid betygssättning. Av intervjuer med lärare framgår att de inte anonymiserar elevernas arbeten före bedömning men när de sambedömer elevprestationer anonymiseras dessa för att undvika att läraren har en förutfattad mening om eleven. När det gäller prov rättar lärarna proven för en annan klass. Rektorn uppger att det finns hållplatser i skolans årshjul för uppföljning av bedömning och att hen då följer upp att lärarna har koll på sin grupp och bedömer rätt saker. Rektorn berättar också att lärarna har organiserade dialoger kring vilket underlag man använder inför betygssättningen och hen vet att lärarna gör det formativa arbetet löpande. Rektorn säger vidare att lärarna har bedömningskonferenser där de anonymiserar elevers arbeten och att lärarna

är duktiga på att förklara och vara transparenta när de delar information med hen, särskilt om en elev får F i betyg. Då visar lärarna hur eleven kunnat få det betyget och hur långt eleven har kvar till att klara målen. Rektorn uppger att när betyget blir F är den formativa bedömningen mycket viktig och lärarna är trygga i sin dokumentation och de bedömningar de gör. Hen följer upp arbetet med allsidig bedömning genom att säkerställa att det finns lokaler och personer till detta arbete, exempelvis under nationella proven som kräver en organisation. Tanken är att ingen lärare ska arbeta på egen hand utan det ska finnas en kollega att bedöma med och att lärarna ska planera tillsammans för att säkerställa likvärdighet i bedömningen. Lärare berättar att de arbetar för att eleverna ska bedömas och betygssättas på samma vis oavsett kön och att de utvärderar sin verksamhet ur ett jämställdhetsperspektiv. De säger att skolan är HBTQ-certifierad och att de därför arbetar återkommande med dessa frågor. Eleverna säger att det inte har någon betydelse för betyget om man är flicka eller pojke.

Lärarnas samarbete kring bedömning och betygssättning

Granskningen visar att lärarna har ett visst samarbete kring tolkning av styrdokument samt vid konstruktion av bedömningsuppgifter. Av intervju med lärare framgår att de tillsammans med skolans förstelärare träffas i ämneskonferenser för mellanstadiet en gång varannan månad och vid terminens början. I konferenserna samarbetar lärarna kring tolkning av styrdokument och rektorn berättar att nyexaminerade lärare och nyanställda särskilt får stöd i att tolka styrdokument genom en medmentor och en erfaren kollega. Lärare berättar att de samarbetar kring planering och konstruktion av bedömningsuppgifter när de har tid, under möten, på ämneskonferenser, i mail och ibland direkt efter lektionen. I uppstarten av terminen gör de en grovplanering och diskuterar vilka texter de ska använda som bedömningsuppgifter. Lärare säger vidare att de tidigare funnits för få ämneskonferenser med gemensam reflektion över bedömning och betyg men att det börjar bli fler och att kompetensutveckling inom detta område är liten. Rektorn uppger att hen skapar system kring träffar där lärare kan samverka kring betyg och bedömning i ämnet engelska. Rektorn berättar också att det är skolans förstelärare i engelska som leder arbetet med bedömningsfrågor och att alla mellanstadielärare jobbar med likvärdig bedömning och betygssättning för att hålla sig à jour. Rektorn säger att lärarna samarbetar kring konstruktion av bedömningsuppgifter genom att de planerar tillsammans och att nyanställda och nyutexaminerade finns med i detta arbete. Rektorn berättar också att skolan tidigare jobbat specifikt med likvärdig bedömning.

Granskningen visar att lärarna sambedömer de nationella proven och diskuterar det samlade underlaget inför betygssättning för en elev men att de inte med regelbundenhet har diskussioner om bedömningen av enskilda elevuppgifter. Skolans förstelärare berättar att de i stor utsträckning sambedömer de nationella pro-

ven. Lärare och rektor berättar att de exempelvis sambedömer det muntliga nationella provet och att de då är två lärare som bedömer tillsammans samt att specialpedagogen ingår i bedömningen vid behov. De medbedömer även varandras elevtexter och för diskussioner om vilket betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper på provet. Det finns en hel dag avsatt för detta arbete. Lärare berättar vidare att de diskuterar och sambedömer det samlade betygsunderlaget för en enskild elev ibland exempelvis om de är tveksamma inför betygssättningen. Då har läraren en dialog med en annan lärare om detta och exempel på en insats kan vara att en extra lärare är med på en lektion för att göra sin bedömning. En lärare berättar att hen vid betygssättningen av elevernas kunskaper dels samarbetar med den lärare som hen har gemensam undervisning med i klassrummet, dels med den lärare som hen samarbetar med gällande det nationella provet. Hen berättar att hen satt med den kollegan och hade hela bedömningsunderlaget framför sig när de gemensamt gjorde betygssättningen. Hen berättar också att lärarna tillsammans har medbedömt och samverkat exempelvis när en lärare är osäker på hur en elev ska betygssättas och samtalar med en kollega. Lärare uppger att när det finns enskilda elevprestationer som är svårbedömda samarbetar de genom parvisa diskussioner kring tolkningen av underlaget och det sker särskilt i samundervisningen. Lärare säger att lärarna har samtal kring bedömning och betygssättning i ämneskonferenser men ger i intervju endast exempel på att sambedömning utöver nationella prov förekommit som en övning på konferenstid.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver försäkra sig om att lärarna samarbetar i större omfattning kring bedömning av elevuppgifter utöver det nationella provet.

På Skolinspektionens vägnar

X Kerstin Martinsson

Beslutsfattare

Signerat av: Kerstin Martinsson

X Charlotte Lindmanner Sultan

Föredragande

Signerat av: Charlotte Lindmanner Sultan

I handläggningen av ärendet har även utredare Anna Alm, Klas Tambour och Ingrid Jacobsson deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/betygssattning-i-arskurs-6-engelska/>

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Eriksdalsskolan är en kommunal grundskola som ligger på Södermalm i Stockholm. Skolan har årskurserna 1-9 inom grundskolan och omfattar alla stadier. Granskningen vänder sig till rektorn för enheten och där finns det cirka 1150 elever vid tiden för Skolinspektionens besök varav cirka 104 elever tillhör årskurs 6. På skolan undervisar två lärare i engelska i årskurs 6. Granskningen omfattar endast det som berör *Betygssättning i engelska i årskurs 6*.

Bilaga 2: Författningsstöd

Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

3 kap. 14 §

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar.

10 kap. 14 §

Allmänna bestämmelser om betyg och betygssättning finns i 3 kap. 13-21 §§.

10 kap. 15 §

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen.

Om undervisningen i naturorienterande ämnen och samhällsorienterande ämnen i huvudsak varit ämnesövergripande fram till och med slutet av årskurs 6, får rektorn dock besluta att ett sammanfattande betyg ska sättas för dessa respektive ämnen i årskurs 6.

10 kap. 17 §

Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

10 kap. 18 §

Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet. Detsamma gäller när det ska sättas ett sammanfattande betyg för de naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnena.

10 kap. 19 §

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen.

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 6, och
2. efter årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 9.

Skolförordningen (2011:185)

9 kap. 1 §

För grundskolan gäller en läroplan enligt 1 kap. 11 § första stycket skollagen.

Läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § samma förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kunskapskrav.

9 kap. 2 §

Kunskapskrav ska finnas för

- läsförståelse i årskurs 1,
- matematik, svenska och svenska som andraspråk samt gemensamt för samhällsorienterande ämnen och för naturorienterande ämnen i årskurs 3,
- samtliga ämnen utom moderna språk i årskurs 6, och
- samtliga ämnen i årskurs 9.

Kunskapskraven i årskurs 1 och 3 anger den lägsta godtagbara kunskapsnivån för en elev vid slutet av årskursen. Kunskapskraven i årskurs 6 anger den kunskapsnivå som krävs för ett visst betyg när betyg sätts sista gången före slutet av årskurs 6. Kunskapskraven i årskurs 9 anger den kunskapsnivå som krävs för ett visst betyg när ett ämne avslutas

Läroplan för grundskola, förskoleklass och fritidshem 2011, Lgr 11 (SKOLFS 2010:37)

Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans, samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen, med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer

Läraren ska

- samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen, och

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg

Betyget uttrycker i vad mån den enskilda eleven har uppnått de nationella kunskapskrav som finns för respektive ämne. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika kunskapskrav för olika betygssteg.

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg, Riktlinjer

Läraren ska

- utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn,
- vid betygssättningen utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper.

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar

Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn

har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen

Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:19) om kunskapskrav för grundskolans ämnen

Kursplan i engelska; syfte och centralt innehåll i årskurs 4-6 samt kunskapskrav i slutet av årskurs 6.

Skolverkets allmänna råd med kommentar, Betyg och betygssättning (SKOLFS 2018:247)

s. 15-24, s. 32-38 samt s. 42 – 44

